

ПРО КУЛЬТУРНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО УКРАЇНИ
ІЗ ЗАРУБІЖНИМИ КРАЇНАМИ
у червні 2019 року

*(оглядова довідка за матеріалами
преси, Інтернету та неопублікованими документами)*

За кордоном

Перший заступник міністра культури України С. Фоменко взяла участь у 8-му засіданні Комітету Ради Європи з питань культури, спадщини та ландшафту, яке 12–14 червня проходило у Страсбурзі (Франція). Учасники розглянули широке коло питань сфери культури та культурної спадщини, а також обговорили реалізацію ініціатив Ради Європи у цих сферах, зокрема, План дій Фаро, Дні європейської спадщини, Культурні маршрути Ради Європи тощо.

6 червня Сейм Литви ухвалив резолюцію про визнання злочинів Радянського Союзу 1944-го року проти кримських татар геноцидом, а також про засудження нинішньої політики Росії щодо кримськотатарського народу. Парламентарі закликали міжнародну спільноту проявити солідарність з кримськими татарами і продовжити політику невизнання анексії українського Криму Росією у 2014 році.

Уряд Угорщини виділив 2,5 млрд форинтів (понад 7,5 млн євро) на програму підтримки угорської культури на Закарпатті, яка передбачає оновлення будівель культурної спадщини та організацію театральних-музичних імпрез. Її першим етапом є реконструкція Угорського національного театру в Берегові, де також планують відкрити культурний центр ім. Шарі Федак. Основна частина програми буде реалізована в 2020–2022 рр.

21–23 червня тривав візит делегації Київської міської влади на чолі із заступницею мера Києва М. Хондою до столиці Індонезії. Його метою була реалізація Угоди про встановлення побратимських зв'язків між Києвом і Джакартою, участь у святкуванні 492-річчя індонезійської столиці та відкриття у місті пам'ятника Анні Ярославні в рамках проекту «Шлях Королеви».

16 червня у Лейпцигу (Німеччина) з ініціативи місцевої української громади відкрито меморіальну дошку М. Лисенку. Саме в цьому місті навчався та видав свої перші твори знаний український композитор. Доповненням урочистої частини церемонії став виступ Дитячого фольклорного ансамблю «Цвітень»

при Національному заслуженому академічному українському народному хорі ім. Г. Верьовки.

Вшанування пам'яті

В Україні

У межах проекту «Захистимо пам'ять», який підтримується Міністерством закордонних справ Німеччини під патронатом Фонду «Меморіал убитим євреям Європи» спільно з Українським центром вивчення історії Голокосту, в червні на Житомирщині у населених пунктах Іванопіль, Дівошин, Любар, Колодянка і Калинівка відкрито інформаційні стели для увічнення пам'яті євреїв та ромів, які стали жертвами німецької окупації під час Другої світової війни. На сьогодні завдяки проекту пам'ятники та інформаційні стели встановлено у 14 населених пунктах України.

За кордоном

23 червня у Перемишлі (Польща) відбулося Свято української національної пам'яті, яким вшанували загиблих у 1918–1919 рр. інтернованих вояків і старшин Армії Української Народної Республіки та полонених вояків Української галицької армії. Українська громада Перемишля, а також делегації з Львівської, Івано-Франківської та Тернопільської областей пройшли пам'ятною ходою на Український військовий цвинтар, де у братніх могилах поховано понад дві тисячі українців. Організатором урочистостей виступило Перемишльське відділення Об'єднання українців у Польщі.

Креативні індустрії

В Україні

У квітні – червні офіційне представництво міжнародного фестивалю креативності «Каннські леви» в Україні спільно з Українським культурним фондом, за підтримки Агентства США з міжнародного розвитку (*USAID*), провели тендер «Битва креаторів» на розробку креативної стратегії для національної промокампанії «Культура зближує». Переможцями проекту стали І. та К. Ануфрієнки із серією ілюстрацій, покликаних популяризувати культуру серед різних вікових і соціальних груп населення.

Представники креативної індустрії, серед яких співзасновник і керуючий директор видання *Highsnobiety* Джеф Карвало, головний дизайнер *VANS* Райан Поззетон, фотограф і співзасновник бренду *Bravo Co* Атіба Джеферсон (США), засновниця найбільшого музею стритарту *Urban Nation* Яша Янг (Німеччина), дописувач *VICE* Уба Батлер (Велика Британія) – взяли участь у конференції від фестивалю *don't Take Fake*. Захід проходив 8–9 червня у Києві.

За кордоном

Українських креаторів було відзначено одразу в двох номінаціях на щорічному міжнародному фестивалі креативності «Каннські леви», який 17–21 червня проходив у Франції. Копірайтери В. Капустян та І. Янковський з агентства *BBDO Ukraine* отримали «золото» в категорії «Film», а проект українського агентства *ISD Group* здобув «бронзу» у категорії «Creative Data/Data Storytelling». Також представники України двічі стали срібними призерами конкурсу для молодих творців *Young Lions Competitions*, організованого у межах фестивалю. Це артдиректор креативного агентства *Banda I*. Ануфрієнко та К. Ануфрієнко у категорії «Print» і Т. Щербаков разом із К. Фощай у категорії «Design».

Режисер А. Бадоев підписав контракт на 2 млн доларів з китайською компанією *N.E.W.S.* За умовами договору в Україні за рік мають зняти 25 кліпів для азійських артистів.

Дні культури в Україні

8 червня у столичному парку ім. Т. Шевченка Посольство Швеції в Україні організувало святкування Національного дня Швеції. Відвідувачі мали можливість прослухати лекції про шведську літературу та скандинавську міфологію, ознайомитися з шведським кінематографом, взяти участь у численних майстер-класах. Музичним акцентом заходу став концерт шведської фолькгрупи.

9 червня у Києві вп'яте пройшов фестиваль французької культури – «Свято вулиці Костьольної: День Франкофонії». Цього року подію підтримали посольства 11 країн: Бельгії, В'єтнаму, Естонії, Канади, Лівану, Литви, Марокко, ОАЕ, Франції, Хорватії та Швейцарії, а також Французький інститут в Україні та Київська міська державна адміністрація. У програмі: театральні перформанси, фотовиставка, виступи українських та закордонних виконавців, майстер-класи, освітня зона франкомовних країн тощо.

За кордоном

Україна представила своє мистецтво і культуру на міжнародній виставці «Ярмарок культур країн-друзів 2019», яка з 31 травня по 16 червня проходила в Мехіко (Мексика).

16 червня в Цетинє за сприяння Міністерства культури Чорногорії відбулися Дні української культури. Під час свята лунали пісні українських композиторів, вірші Т. Шевченка, Лесі Українки та інших поетів у перекладі чорногорською мовою.

Закордонне українство

В Україні

Професійні танцюристи та аматори – представники української діаспори зі США та Канади приїхали в Україну навчитися народного танцю. Їхня програма навчання, вартістю 15 тис. доларів, розрахована на 10 місяців і проходить у різних регіонах країни. Танцюристи вже отримали майстер-класи від професійних колективів у Києві, Львові, на Волині та Буковині. У червні ж гості переймали майстерність у артистів Полтавської обласної філармонії.

За кордоном

16 червня в Бішкеку до 205-річчя від дня народження Т.Шевченка було організовано культурно-мистецький захід за участі українських творчих колективів Киргизстану. До святкування долучився також Надзвичайний та Повноважний Посол України в Киргизстані В. Жовтенко.

Своєю чергою 23 червня у іспанському місті Алькала-де-Енарес провели літературно-музичний захід за мотивами життя і творчості І. Франка – «Тричі мені являлася любов». Організатором події виступило товариство «Дивокрай».

10 червня українська громада Німеччини здобула приз за кращі костюми на Карнавалі культур–2019 у Берліні. На святі було представлено дизайнерські вишиванки та українські строї з приватних колекцій.

14–16 червня у Йонкерсі (штат Нью-Йорк, США) відбувся український фестиваль *Yonkers Ukrainian Heritage Festival*, в урочистому відкритті якого взяли участь конгресмен від штату Нью-Йорк, голова Комітету Палати представників у закордонних справах Еліот Енгель, мер Йонкерса Майк Спано, Генеральний консул України в Нью-Йорку О. Голубов, представники місцевої законодавчої, виконавчої та судової влади. Організатори заходу – Український конгресовий комітет Америки, Спілка української молоді, місцева Українська церква св. архангела Михаїла, Федеральна кредитна спілка «СУМА Йонкерс», інші діаспорні організації.

З 23 березня по 1 червня в Українському музеї у Нью-Йорку (США) тривали курси з української вишивки від Л. Волинець. Музейні програми з освіти та традиційного мистецтва стали можливими завдяки підтримці Нью-Йоркської державної ради з мистецтва, законодавчого органу штату Нью-Йорк і губернатора штату Ендрю Куомо.

1 червня в канадському місті Місісага відбувся традиційний український фестиваль *Mississauga Ukrainian Festival*, на якому наша діаспора представила зразки народної культури, ремесел та кухні. До заходу долучилися і українські виконавці: скрипаль В. Попадюк, співачка Т. Кароль, колектив Дніпровського національного українського музично-драматичного театру ім. Т. Шевченка. Дніпровці також виступили на традиційному щорічному Пікніку на фермі Горюдинського в провінції Онтаріо та провели творчі зустрічі в українських шко-

лах. Труппа презентувала казку Л. Кушкової «Коза-Дерева» та виставу-концерт «АТО – «Ангели Тебе Оберігають» І. Кирильчатенка.

Також у Канаді, в Актоні (провінція Онтаріо), 22 червня пройшов щорічний XI Музичний фестиваль «Золотий клен 2019», на якому виступили український гурт *Yurcash* та українсько-американський панк-рок-гурт *FliT*.

28 червня у Тель-Авіві проведено V Фестиваль культурної спадщини «Етнохутір», на якому понад 3 тис. ізраїльтян змогли ознайомитися з українською піснею, ремеслами та кухнею. У межах фестивалю відбувся благодійний ярмарок, зібрані на ньому кошти буде спрямовано на проведення реабілітаційно-оздоровчого табору для вдів з дітьми, чоловіки яких загинули в АТО. Захід відбувся завдяки організації *Israeli Friends of Ukraine* за підтримки канадського благодійного фонду *Ukrainian Jewish Encounter* та партнерської допомоги Посольства України в Ізраїлі.

15–16 червня у Чехії вдруге відбувся міжнародний фестиваль «Фольклорна мозаїка в Празі». У заході взяли участь українські діаспорні колективи з Польщі, Естонії, Чехії та виконавці з України.

8 червня в Таллінні пройшов XIX Міжнародний фестиваль «Квіти України» за участі дитячих колективів з Естонії та України.

9 червня на сцені Балтійського драматичного театру в Кошаліні відбувся 44-й Фестиваль дитячих українських ансамблів за участі 400 юних виконавців з усієї Польщі, а також колективу з українського міста Дубно. Почесними гостями свята стали представники Маршалківського уряду Західнопоморського воєводства, Кошалінської міської ради, депутати Сейму та Консул України в Гданську Л. Захарчишин.

Мистецькі заходи В Україні

З 14 березня по 8 червня в Україні тривав масштабний міжнародний фестиваль *Balzac Fest*, організований до 220-ліття від дня народження Оноре де Бальзака Міністерством культури України та Франко-українською асоціацією «Бальзак – Ганська». Зокрема 7 червня в Києві, у Національному центрі театрального мистецтва ім. Л. Курбаса, відбувся показ вистави «Ігри вовків бальзаківського віку» за п'єсою Неди Нежданої і О. Миколайчука, присвяченої українським сторінкам життя французького романіста. А 8 червня у Національній академії мистецтв України було організовано низку заходів: прем'єрний показ стрічки «Від Саше до Бердичева. Подорож Бальзака Україною» Марка Саньоля (Франція); презентація анімаційного фільму про Бальзака у рамках проєкту «Моя країна – Україна»; концерт класичної музики епохи Бальзака «Музична арабеска», під час якого відбулося прем'єрне виконання камерного твору сучасного французького композитора Жана Аві «Єва, будь благословенна!», в основу якого лягли листи письменника до Евеліни Ганської. Тимчасом у столич-

ному кафе-кондитерській «La Fabrique» директорка Музею історії моди М. Іванова прочитала лекцію «Мода і етикет бальзаківської епохи».

Провідні хореографи та танцівники зі США, Австралії, Нідерландів, Швейцарії, Норвегії, Польщі, Білорусі та України взяли участь у *IX Міжнародному фестивалі сучасного танцю Zelyonka SPACE UP*, який 1–9 червня проходив у Києві за підтримки Українського культурного фонду. Партнерами заходу стали посольства Швейцарії та Австралії в Україні, *Швейцарський культурний фонд Pro Helvetia*, Люблінський центр культури, Норвезька мистецька рада (*Norwegian Arts Council*), *Нідерландський культурний фонд The Performing Arts Fund NL*, Мистецький арсенал, *Артрезиденція Carbon* і Всеукраїнська асоціація «Платформа сучасного танцю».

7–9 червня у Києві тривав *II Міжнародний фестиваль мистецтва перформансу Carbonarium*, який об'єднав митців, викладачів і кураторів з 18-ти країн: США, Канади, Аргентини, Бразилії, Венесуели, Іспанії, Нідерландів, Німеччини, Норвегії, Фінляндії, Литви, Чехії, Угорщини, Польщі, Білорусі, Туреччини, Ізраїлю та України. Партнерами заходу виступили фестивалі *Performance Crossings 2019* (Чехія), *Stockholm Performance Art* (Швеція), *Istanbul Performance Art* (Туреччина), *Performensk 2019* (Білорусь), *Zelyonka Space Up* (Україна).

Тими ж днями, з 7 по 9 червня, в Дніпрі у співпраці з фестивалем комп'ютерного мистецтва *Synetart* з Дрездена (Німеччина) та платформою інноваційної музики та аудіовізуального мистецтва в Європі *Shape* (співзасновником якої є програма ЄС «Креативна Європа») було проведено фестиваль сучасного мистецтва та музики «Конструкція VI». До події долучилися митці з Чехії, Великої Британії, США, Франції, Німеччини, Японії, Австрії, В'єтнаму та України.

Колективи з Литви, Польщі, Туреччини, Вірменії, Чилі та України взяли участь у *VII Міжнародному фестивалі-конкурсі народної хореографії ім. В. Глушенкова Hlushenkov Folk Fest*, який за підтримки Українського культурного фонду 13–16 червня пройшов у Хмельницькому. Під час фесту відбувся карнавал культур, на якому країни-гості представили свої звичаї, танцювальні традиції та національні кухні.

18 червня в Мистецькому Арсеналі, у межах спільної фотовиставки «Обабіч» Марка Невілла (Велика Британія) та В. Марущенка (Україна), відбувся інтердисциплінарний мистецький проєкт «Пісні та історії зі сходу України» фотографа Марка Невілла, співачки Аліс Лакнер та піаніста Імке Ліхтварка (Німеччина). Перформанс побудовано на живому виконанні пісень, відеоінсталяції та фотографії. Проєкт переплітає соціальне дослідження війни та переміщення, документальну фотографію та сучасну інтерпретацію традиційних народних пісень зі сходу України та Києва.

За кордоном

4 червня в Кишиневі відбувся щорічний XV Українсько-молдовський міжнародний фестиваль мистецтв «Plai Natal – Рідний Край» під гаслом «Через

культуру до миру, процвітання, гармонії і злагоди». Організатором заходу виступила Громадська асоціація «Квітучий край» за підтримки Посольства України в Молдові, Міністерства культури Республіки Молдова та Агентства міжетнічних відносин Молдови.

6 червня Національний заслужений академічний ансамбль танцю України ім. П. Вірського з успіхом виступив на III Євразійському фестивалі танцю, який пройшов у столиці Казахстану.

Музиканти з Чернівців І. Стурко та В. Медведко взяли участь у фестивалі *Schwaigen-Reigen 2019*, який 8 червня пройшов на гірському хребті Вексель (Австрія). Українці виконали свої інтерпретації народної музики на майже забутих інструментах – бубні, сопілці та дримбі. Напередодні музиканти також презентували українську народну музику в австрійському центрі розвитку та підтримки народної співочої творчості.

Музика В Україні

Музиканти з Литви, Польщі, Румунії, Молдови, Болгарії, Грузії, Китаю, ОАЕ, Ірану, Азербайджану, Казахстану, Узбекистану та Білорусі взяли участь у *VII Міжнародному музичному фестивалі оперети, опери та мюзиклу «O-FEST»*, який 8 червня проходив у Бучі, а 9 червня – у Києві. Кульмінацією заходу став Міжнародний гранд концерт на сцені Національної оперети України за участі українських та іноземних артистів.

1–9 червня в Одесі відбувся *V Міжнародний фестиваль Odessa Classics*, президентом якого є н. а. України О. Ботвінов. Серед цьогорічних закордонних учасників: Цюрихський камерний оркестр (*Zürcher Kammerorchester*, Швейцарія); колектив Майський Тріо (Ізраїль – Латвія); скрипалі – Даніель Хоуп (Велика Британія) і Робі Лакатош разом із ансамблем (Угорщина); піаністи – П'єтро де Марія (Італія) та Сіпріан Кацаріс (Франція); кларнетист Юліан Мілкіс (Канада); віолончелістка Цзін Чжао (Китай – Бельгія); контрабасистка Сеон-Деок Баїк (Південна Корея) тощо. Яскравою подією фестивалю став виступ легендарного скрипаля та диригента з одеським корінням Майкла Гутмана (Бельгія) із проєктом «Tango sensations». Також у рамках заходу проведено авторський вечір грузинського композитора Гії Канчелі. Фестиваль відбувся за підтримки посольств Швейцарії та Італії в Україні, а також Італійського інституту культури в Києві.

З 16 травня по 9 червня у Львові тривав XXXVIII Міжнародний фестиваль музичного мистецтва «Віртуози», незмінним організатором якого є Львівська національна філармонія. На цьогорічному фестивалі було представлено різні стилі академічної музики: від бароко до імпресіонізму і постмодерну. Серед закордонних учасників: диригенти – Тарас Криса (США – Україна), Маріо Косік (Словаччина), Шандор Карої (Австрія), Віктор Плоскіна (Білорусь – Україна); солісти – Алессіо Піанеллі (віолончель, Італія), Йовіц Івановіч (акордеон,

Сербія), Янош Балінт (флейта, Угорщина), Марцін Муравський (альт, Польща), Штаффан Ліндберг (тенор, Швеція); ансамблі – сторічний хор української діаспори Канади «Веснівка», два колективи Вроцлавської національної філармонії: Вроцлавський бароковий оркестр та хор Національного форуму музики (*NFM*, Польща) тощо. Під час фестивалю відбулася низка українських прем'єр. Зокрема симфонічна поема Я. Сібеліуса «Куллерво», яка є національним символом для фінської музики, прозвучала у виконанні Марії Форсстрьом, Габрієля Суованена, Чоловічого хору Лундського університету (Швеція) та Академічного симфонічного оркестру Львівської національної філармонії під орудою Теодора Кухара (США – Україна). За підтримки Посольства Німеччини в Україні солісти Штефі Леманн і Мартін Латке (Німеччина) у супроводі Галицького академічного камерного хору, Камерного хору «Глорія» та Академічного симфонічного оркестру представили ораторію «Рай і Пері» Р. Шумана. А ораторію Ф. Мендельсона-Бартольді «Ілля» виконали Нюрнберзький концертний хор (Німеччина) та Академічний камерний оркестр «Віртуози Львова» під проводом Тармо Вааска (Естонія – Німеччина). Яскравою фестивальною подією також став музичний вечір «Кращі Концерти & Солісти Японії» за участі диригента Шюнго Моріяма, скрипальки Юкі Йошіди, віолончеліста Юсуке Інади, піаністів Маї Одорі та Терухіса Маруо.

Також у Львові з 26 по 30 червня проходив *IX Міжнародний фестиваль Leopold Jazz Fest*, у якому взяли участь майже 300 музикантів зі США, Канади, Великої Британії, Франції, Австрії, Данії, Люксембургу, Швейцарії, Німеччини, Італії, Литви, Чехії, Угорщини, Ізраїлю, Туреччини й Камеруну. Зокрема, на фестивальній сцені виступили імениті американські виконавці: 22-разовий володар премії «Греммі» Чік Корія з проєктом «My Spanish Heart Band», триразовий лауреат «Греммі» колектив *Snarky Puppy*, піаністи Кенні Баррон і Пітер Чінкотті, десятикратний володар «Греммі» Боббі Макферрін. Останній музикант влаштував масштабне шоу з майже 80-ма українськими виконавцями: Джама-лою, LAUD, О. Чернишовою, гуртами *ManSound* та *United People*, хором студентів Львівської національної музичної академії тощо. Серед гостей фестивалю також колективи *Florian Favre Trio* (Швейцарія) та *Adrien Brandeis Quintet* (Франція), контрабасист Рено Гарсія-Фонс (Франція), мультиінструменталіст і композитор Джон Клірі (Велика Британія), бас-гітарист і композитор Етьєн Мбаппе (Камерун), співачки Даяна Кролл (Канада) та Ліза Стенсфілд (Велика Британія) та інші. Концерти цього річного *Leopold Jazz Fest* транслював у Європі французький телеканал *Mezzo*.

Ще однією міжнародною подією, яку 15, 16 та 23 червня приймав Львів, став XVII Фестиваль давньої музики. На заході було представлено давню музику різних європейських країн – вокальну та інструментальну, церковну і світську, оперну та ораторійну. Серед учасників – флейтист Жан-Крістоф Фріш (Франція), колективи «Стары Ольса» (Білорусь) та *A cappella Chor Zürich* (Швейцарія). Швейцарські артисти виступили спільно з хором студентів Баро-

кової капели Львівської національної музичної академії. Диригував концертом Б. Швед (Україна – Швейцарія).

Італійський співак і композитор Альфонсо Олівер долучився до концерту «Повстанське танго», присвяченого 90-річчю українського співака, бандуриста та культурно-громадського діяча В. Луціва. Захід відбувся 17 червня у Львівській національній філармонії в рамках IV Міжнародного фестивалю української ретромузики ім. Б. Весоловського.

4–9 червня у Тульчині Вінницької області тривав III Міжнародний оперний фестиваль *Operafest Tulchyn* за участі митців зі США, Німеччини та Польщі. Зокрема Польська Королівська опера представила українську прем'єру одного з кращих польських творів XIX ст. – оперу «Страшний двір» С. Монюшка. Зірки німецької опери Стефі Леманн та Мартін Латтке презентували ораторію «Рай і Пері» Р. Шумана. Тимчасом у дитячій програмі, яку цього року виокремили у фестиваль *Kids Operafest Tulchyn – 2019*, відбувся показ ексклюзивного шоу-концерту «Colours of the wind» від американських солістів *Disney Entertainment*. Візуальну програму фесту доповнила світлова інсталяція від польського митця Ярека Козяра. У рамках фестивалю також провели Всеукраїнську науково-практичну конференцію «Культура та креативні індустрії як основа розумної стратегії розвитку малої території». У події взяв участь міський голова Роттенбурга – Маркус Бадер (Німеччина), який поділився успішними кейсами з культурної трансформації міста на прикладі власної громади.

У рамках культурного проєкту Ради Європи «Via Regia» 22–23 червня в історико-культурному комплексі «Замок Радомисль», що на Житомирщині, відбувся VI Міжнародний фестиваль «Музика Шопена просто неба». Підтримку заходу надав Польський Інститут в Києві.

Грузинська співачка Кетеван Гавашелі виступила на I Таврійському міжнародному фестивалі класичної музики, який 1 червня приймав Херсон.

Джазовий гурт з Німеччини *FALK BONITZ TRIO* став учасником фестивалю *II Kamianka Music Fest*, який відбувся 8 червня в Кам'янці, що на Черкащині. Крім того, піаніст колективу Фальк Боніц провів майстер-клас для переможців Всеукраїнського дитячого музичного конкурсу пам'яті П. Чайковського. Урок відбувся за роялем, на якому творив музику сам П. Чайковський.

Військово-історичний оркестр «Улудаг Мехтер» з Туреччини взяв участь у XVIII Міжнародному фестивалі духової музики «Сурми України», який 27–28 червня організували у Сумах до Дня Конституції України.

Цього місяця у столиці відбулися концерти низки знаних закордонних виконавців. Зокрема в Національній філармонії України виступили: 7 червня – литовська скрипалька Д. Кузнецовайте в рамках концерту «Симфонічний вимір»; 9 червня – німецький квартет гітаристів *Machado Quartett* з програмою «GUITARRA NUEVA»; 21 червня – французький піаніст Жак Рув'є разом із солістами Київського камерного оркестру; 25 червня – грузинська піаністка Елісо Вірсаладзе на концерті-закритті 155-го концертного сезону. На сцені Націона-

льного палацу мистецтв «Україна» 7 червня із триб'ют-шоу гурту *Queen* виступив Марк Мартел (Канада), а 13 червня дав концерт скрипаль-віртуоз Ара Малікян (Вірменія – Ліван – Іспанія). 5 червня у Міжнародному центрі культури і мистецтв (Жовтневий палац) відбувся концерт кавказького *Teatru танцю Legacy* (Грузія). 24 червня у Маріїнському парку на сцені «Мушля» зіграло джазове тріо Рено Гарсія-Фонса з концертом «Revoir Paris/Знову побачити Париж» (Франція). 16 червня глем-метал-гурт *KISS* (США) зібрав своїх шанувальників на НСК «Олімпійський». Яскравими музичними подіями також стали виступи пост-панк-гурту *Interpol*, рокерів *Godsmack*, металістів *Disturbed* (США), гурту *Rhye* (США – Канада), електронного дуєту *The Chemical Brothers* (Велика Британія), діджея транс музики *Armin Van Buuren* (Нідерланди), блюзового виконавця Джонні Ленга (США) тощо.

23 червня в рамках проекту *Ukrainian Art Song Project* у Львівській національній філармонії британсько-український співак П. Гунька і британський піаніст Родерік Барранд презентували концертну програму української класичної мистецької пісні «Муза».

За кордоном

У червні наші музиканти гідно представили Україну на міжнародних конкурсах. Зокрема баритон А. Кимач переміг на конкурсі класичного співу *BBC Cardiff Singer of World*, який проходить що два роки у Великій Британії за підтримки валлійської Національної опери й адміністрації міста та округу Кардіфф. Одеський жіночий хор *Oriana Youth Female Choir* став золотим призером *Міжнародного конкурсу хорової музики Ave Verum в Бадені* (Австрія) у номінації «Виконання барокової та ренесансної музики». У фіналі колектив заспівав твір українського композитора М. Березовського. Аудіозапис юної арфістки Є. Раковської, зроблений Українським радіо, посів друге місце на *III Міжнародному радіоконкурсі молодих виконавців Concertino Praga 2019*, який проходить у Празі під егідою Європейської мовної спілки. Призом для лауреатів стало турне Чехією.

18 червня в рамках Двостороннього року культури Україна – Австрія у Лінці, в залі Брукнер-Хаус, виступив Національний заслужений академічний симфонічний оркестр України під орудою всесвітньо відомого диригента Томаса Зандерлінга. Музиканти виконали твори Й. Штрауса, О. Скрябіна та М. Лисенка.

24 червня в Будапешті у резиденції Посла Норвегії в Угорщині відбувся концерт угорського гітариста українського походження Ференца Берната, організований посольствами України та Норвегії в Угорщині. Захід відкрили Надзвичайний та Повноважний Посол Норвегії в Угорщині Олаф Берстад і Надзвичайний та Повноважний Посол України в Угорщині Л. Непоп.

10 червня в Сантьяго (Чилі), у театрі Лас-Кондес, під патронатом Дипломатичної місії України відбувся концерт українського оркестру «Віртуози Киє-

ва». У програмі лунали твори А. Казадезюса, В. А. Моцарта, Е. Гріга, Ф. Мендельсона, а також сучасного українського композитора О. Шора. Організатором візиту українського колективу виступила Фундація Бетховена.

4 червня український театр фольклорної пісні «Дивина» виступив у Посольстві України в Фінляндії. Колектив було засновано наприкінці 1998 року в Донецькому національному університеті. Через російську агресію у 2014 році гурт перестав існувати і лише нещодавно відновив свою діяльність у Києві.

На відкритті фіналу Ліги чемпіонів, який 1 червня відбувся у Мадриді (Іспанія), український квартет *Asturia* зіграв власну версію гімну Ліги чемпіонів УЄФА.

У червні українські музиканти взяли участь одразу в двох польських фестивалях: київський гурт *Ptakh_Jung* виступив на фестивалі *Tauron Nowa Muzyka Katowice*, а гурти *Way Station*, *The Elephants* та *stonefromthesky* презентували українську сучасну музику на фестивалі східної культури – *Inne Brzmienia* в Любліні. Своєю чергою електро-фолк-дует *Folknerу* виступив на найбільшому готичному фестивалі світу – *Wave Gotik Treffen*, який 7–10 червня тривав у Лейпцигу (Німеччина).

Театр В Україні

З 17 по 23 червня у столиці тривав *III Міжнародний театральний фестиваль камерних вистав AndriyivskyFest*, який об'єднав митців 8 європейських країн: Австрії, Греції, Литви, Молдови, Польщі, Румунії, Чехії та України. Фестивальна публіка змогла оцінити постановки шести закордонних театрів. Зокрема театр *Kitas Kampas* (м. Вільнюс, Литва) показав виставу-імпровізацію «Дивовижні речі» Д. Макміллана. Її виконавець Мартинас Недзінскас отримав диплом «За інтенсивність проживання ролі». *Національний театр Vasile Alecsandri* (м. Яси, Румунія) представив воєнну драму «Шкіра і небо» Д. Дінева. За роль Його у постановці актор Іонуцу Корніле отримав диплом «За переконливу гру». Театр *Druga Strefa* (м. Варшава, Польща) показав авторську постановку режисера Сильвестра Біраги «FIN DE...», яку було відзначено журі «За пластичне вирішення вистави». Державний російський молодіжний драматичний театр «З вулиці Роз» (м. Кишинів, Молдова) привіз на фестиваль виставу М. Коляди «America for Russia подарувала пароплав», яку було нагороджено спеціальним дипломом від генерального директора фестивалю. Театральна компанія *Karl Menrad & vienna clarinet connection* (м. Відень, Австрія) запропонувала музично-літературну композицію «Маленький Відень на Пруті». Це «Чернівецькі замальовки» композитора Александера Кукелка у поєднанні з буюковинською поезією (Пауль Целан, Грегор фон Реццорі, Роза Ауслендер, Карл Еміль Француз та ін.). Виставу створено у співпраці з віденським ансамблем кларнетистів та *Neues Wiener Musik Theater*. Колектив *White Puppet Theatre* (м. Афіни, Греція) запропонував глядацькій увазі виставу «Мольєр, комедіант»

за М. Булгаковим. Тимчасом Оксана Смілкова з Академії музики і виконавських мистецтв у Брно (Чехія) провела майстер-клас для акторів і режисерів. Організатор фестивалю – Київський академічний театр «Колесо» за підтримки Департаменту культури Київської міської державної адміністрації.

З 15 по 23 червня за підтримки програми ЄС *Culture Bridges*, яка здійснюється Британською Радою в Україні, у Києві вперше пройшов Міжнародний фестиваль фізичного театру *Mime Wave Festival 2019*. Захід відбувся у форматі зустрічі трьох європейських шкіл театру пантоміми – шведської, нідерландської та української, які було представлено виставами, воркшопами та лекціями митців із цих країн. Ініціатором та артдиректором фестивалю виступила А. Любченко (Україна – Нідерланди).

У Львові 21–23 червня проходив V Міжнародний фестиваль театрів ляльок «І люди, і ляльки – 2019», гостями якого стали Національний театр Албанії, театральне об'єднання *Unia Teatr Niemożliwy* (Польща) та колектив *Stalo teatras* (Литва).

13–18 червня у Харкові тривав фестиваль «1919–2019: Куліш. Курбас. Шекспір», який виник у співпраці Театру «Арабески», Театру на Жуках та лондонської театральної компанії *Night Train Theatre Company* (Велика Британія). Головна ідея проєкту – показати європейське коріння українського театру і створити нові можливості для розвитку українсько-європейської театральної співпраці. Під час фестивалю українська публіка змогла оцінити англійську постановку «МАКЛЕНА» за п'єсою М. Куліша «Маклена Граса» від *Night Train Theatre Company*. Освітньою складовою форуму стали майстер-класи від українських та британських театрів.

А 19 червня у Києві, у Pinchuk Art Centre, відбулася презентація нового проєкту від команди *Yellow Blue Strategy* – «I am Ukrainian Cultural Diplomacy, UK vs UA theatre stories». Зустріч було присвячено українській культурній дипломатії та функціонуванню сучасного театру в Україні та Великій Британії. Спеціальною гостею заходу стала Марія Монтегю – випускниця університету Кембриджа, яка вивчала там український театр. Спікером від України виступив композитор, співзасновник та продюсер незалежного театру «Мізантроп» – Д. Саратський. Ведуча вечора – випускниця Оксфордського університету, лідерка та засновниця *Yellow Blue Strategy* – Л. Ясько. Під час заходу інтерпретацію п'єси М. Куліша «Маклена Граса» від британської компанії *Night Train Theatre Company* змогла оцінити і київська публіка.

11 червня на сцені Національного академічного драматичного театру ім. І. Франка відбулася світова прем'єра опери-антиутопії «GAZ». Це спільний проєкт митців з України, США та Австрії, реалізований завдяки гранту програми ЄС *Culture Bridges* та за підтримки Австрійського культурного форуму, Гете-Інституту (Німеччина) і Українського культурного фонду. Джерелом натхнення для опери-антиутопії стала постановка Л. Курбаса «Газ» за однойменним твором німецького письменника Г. Кайзера, здійснена у 1923 р. Режисером опери

«GAZ» виступила американка українського походження Вірляна Ткач (*Yara Arts Group*). Оригінальну музику для проєкту створили композитори формації *Nova Opera* – Р. Григорів та І. Разумейко. Хореографію – австрієць Симон Маєр. Сценічне втілення – артисти музично-театральної формації *Nova Opera*. Художник – В. Ключко. У постановці творці поєднали перформативні практики з досвідом авангардної і електронної музики в жанрі «composed theater».

20 червня німецька театральна група *Rimini Protokoll* презентувала у Києві новий театральний формат – виставу-подорож «Remote Kyiv», яка стала частиною міжнародного експериментального проєкту «Remote X». За авторським задумом глядачі стають частиною вистави і досліджують міський простір та питання штучного інтелекту. Дійство поєднує елементи вистави, екскурсії, комп'ютерної гри і перформансу й окремо створюється для кожного міста. Київську виставу реалізовано у партнерстві з українською театральною командою *U!ZAHVATI*. Загалом проєкт уже втілено у понад 50 великих містах світу, серед яких Берлін, Сан-Паулу, Париж, Нью-Йорк, Лондон.

28 червня в Києві, на Сцені 6 Довженко-Центру, із перформансом «ОНСЕРТ #1» виступив італійський сучасний балет *Balletto Teatro di Torino* в живому супроводі українського електронного дуєту *Ptakh_Jung*. Окрім вистави колектив провів майстер-класи для тих, кому близька тема сучасного танцю та руху.

8 та 9 червня у Львівському академічному драматичному театрі ім. Лесі Українки відбулася прем'єра вистави «Люди» чеської авторки Моніки Кашанової. Режисер – В. Колісник. Постановку втілено у рамках спільного з театром *Činoherní studio* (Чехія) проєкту «Діалог без кордонів» за підтримки Чеського Центру в Києві.

Польські митці Марек Кошчулек та Дмитро Черкаський долучилися до проведення IV Міжнародної літньої театральної школи «Театрон», яка 24–30 червня проходила в Миколаєві. Окрім того, в рамках події польський колектив *Fundacja Vanina* (м. Машево) показав виставу «Кольорова або біло-червона». А Миколаївський академічний художній російський драматичний театр разом із режисером Марекком Кошчулеком з *TEATR KRZYK* (Варшава – Люблін) представили спільний проєкт «Сцена на сцені».

За кордоном

Провідні солісти Національної опери України Ю. Москаленко та С. Ольшанський перемогли в одному з найпрестижніших балетних конкурсів світу – *XII Korea International Ballet Competition* у Південній Кореї. С. Ольшанський завоював I премію (Золота медаль), а Ю. Москаленко – II премію (Срібна медаль).

Україна вперше представила свій Національний стенд на міжнародній виставці сценографії та театральної архітектури *Prague Quadrennial: PQ 2019*, яка 6–16 червня проходила в Чехії. До експозиції ввійшли роботи п'яти провідних

українських художниць ігрових ляльок: О. Іщук, І. Кульчицької, С. Прокоф'євої, О. Шарій і О. Войткевич-Шевченко. Також на Українському стенді можна було ознайомитися з діяльністю нещодавно відкритої Галереї сценографії та Кафедри архітектури у Львові. На форумі нашу країну також було представлено в кількох масштабних кураторських проєктах: київсько-донецька «Ізоляція» взяла участь у проєкті «Emergence. Від обміну досвідом до нової креативності. Жива спадщина / Пам'ять у новому контексті»; робота львівського майстра Є. Лисика до вистави «Створення світу» (Львів, 1986 р.) увійшла до експозиції «Фрагменти»; фільм про Театр на Подолі за проєктом архітектора О. Дроздова демонструвався в рамках експозиції «Виставка театрального простору». Крім того, празька театральна студія *Relikty* підготувала театральну виставу «[[WAR-IN-PROGRESS]] for_rest» – сюрреалістичну мандрівку до казкового царства лялькових лицарів, драконів, дрібних зелених чоловічків, інформаційної війни та паростків любові, в основу якої лягли матеріали експедиції чеської театральної групи на схід України.

4 та 5 червня у Мюнхені, на сцені театру *Studio-Buhne* (Німеччина), трупа Національного академічного театру російської драми ім. Лесі Українки представила постановку А. Рибікової «Шалена кров» за п'єсою німецьких авторів Н. Ерпулата та Є. Хілльє.

12 червня в Українському домі у Варшаві (Польща) актори київського *PostPlayTeatru* Д. та Я. Гуменні представили театральний перформанс «Трава пробиває землю» про трагедію кримськотатарського народу після російської окупації і тортури у Криму. Організатор – Центр культури кримських татар у Варшаві.

Кіно

В Україні

20–22 червня у Києві, в Довженко-Центрі, а 22–23 червня в Одесі тривав IX Міжнародний фестиваль німого кіно та сучасної музики «Німі Ночі». У цьогорічній програмі забуті українські стрічки та світова класика, яка донедавна вважалася втраченою: «Штурмові ночі» І. Кавалерідзе (1931), «Пригоди полтинника» А. Лундіна (1929), «Мій син» Є. Червякова (1928), «Карусель» (1923) Д. Буховецького, «Маленька Вероніка» Р. Ланда (1930) та «Місто без євреїв» Г. К. Бреслауера (1924). Фільми традиційно демонструвалися у живому музичному супроводі сучасних українських та закордонних виконавців і композиторів. Над створенням авторських саундтреків, зокрема, працювали: перкусіоніст Аркадій Готесман (Литва), Ольга Подгайська та *Five-Storey Ensemble* (Білорусь), композитор і гітарист *КМЕТ*, музиканти Герхард Грубер, Петер Росманіт та Адула Ібн Кадр (Австрія), Нік Рот, Алекс Бонней (Велика Британія).

З 31 травня по 9 червня у 24 містах України одночасно проходив VI Фестиваль мистецтва кіно для дітей та підлітків «Чілдрен Кінофест», який переглянуло майже 50 тис. глядачів. До конкурсної міжнародної програми увійшло сім

нових європейських стрічок: «Зоопарк» К. Мак-Айвора (Велика Британія – Ірландія), «Кімната 213» Е. Ліндблом (Швеція), «Каспер та Емма у театрі» А. Госсе та А. Л. Несса (Норвегія), «Я – Вільям» Й. Елмера (Данія), «Піпі, Пупу та Розмарі: Таємниця викрадених нот» Е. д'Ало (Франція – Італія – Люксембург), «Ліс примарної сови» А. Аун (Естонія) та «Викрадена принцеса» О. Маламужа (Україна). У позаконкурсній програмі до 130-річчя Чарлі Чапліна демонструвалася авторська стрічка «Цирк» (США). За рішенням глядацького журі друге місце посів естонський фільм «Ліс примарної сови», а третє місце здобула британсько-ірландська картина «Зоопарк». Подія відбулася за підтримки Державного агентства України з питань кіно, Українського культурного фонду та Дитячого фонду ООН (UNICEF).

17 червня було підбито підсумки першого конкурсу соціально вагомого контенту про Україну – *Pitch.ua*, організованого компанією *Media Resources Management* (входить до *Film.ua Group*) за підтримки Агентства США з міжнародного розвитку (USAID). Загалом було подано понад 200 заявок різних жанрів. Серед них журі визначило 27 півфіналістів, які потрапили на докторинг-майстерню від міжнародних експертів – контент-стратег, сценариста та продюсера Адама Сігела; викладача кінофакультету Університету Академії мистецтв Сан-Франциско Пітера Хеллера (США); креативного продюсера Матьє ван де Вельде (Франція). У підсумку для подальшої реалізації було обрано 7 проєктів-переможців *Pitch.ua*: вебсеріал «Борщ. Секретний інгредієнт» від *Film.UA Television*; тревел-шоу «Вдома краще» від *Teen Spirit Media*; ситком «Громада» від «КУНИЦЯ продакшн»; серіал «Золотий батон» від *435 FILMS*; серіал «І будуть люди» від *Film.UA Production*; комедійний вебсеріал «Кафе «Київ» від ГО «Кримська Медіа Платформа»; ситком «Стартапери» від *AMfilm*. Проєкти мають вийти в ефір до квітня 2020 року.

13 червня у Києві в креативній спільноті *IZONE* у паралельній програмі виставки іранської художниці Ширін Нешат «Турбулентність» відбувся показ її дебютної стрічки «Жінки без чоловіків».

За кордоном

Український режисер кримськотатарського походження Н. Алієв, а також режисер і сценарист Я. Лодигін стали членами Європейської кіноакадемії. Тож на сьогодні до організації входить 41 представник української кіноіндустрії.

Вітчизняний кінематограф було високо оцінено на численних міжнародних кінофестивалях. Зокрема кіномюзикл «Гуцулка Ксеня» О. Дем'яненко завоював Гранпрі фестивалю *Mt.Fuji-Atami Film Festival* (Японія). На іншому японському кінофорумі – *Short Shorts Film Festival & Asia 2019* – було представлено стрічку «Чоловік» О. Артеменко. Фільм демонструвався в рамках фестивальної програми «War and Power to Live», яку підтримує Червоний Хрест. Містична драма «Брама» В. Тихого отримала приз за кращий сценарій на форумі *XV Fantaspoa International Fantastic Film Festival* (Бразилія). Проєкт українсько-

го фільму «Спас» М. Наконечного здобув нагороду індустріальної платформи *Transylvania Pitch Stop XVIII* Міжнародного фестивалю у Трансільванії (Румунія). Своєю чергою документальна стрічка «Заповідник Асканія» А. Литвиненка отримала спеціальний приз журі *Міжнародного кінофестивалю Pelicat* (Румунія). На престижному Міжнародному фестивалі анімаційних фільмів у Ансі (Франція) нашу країну вперше було представлено у конкурсній програмі – мультфільмом М. Лиськова «Кохання», і вже втретє – власним стендом на кіноринку *Mifa Market*. Робота М. Лиськова «Кохання» також демонструвалася у позаконкурсній програмі *World Panorama* на фестивалі *Animafest Zagreb* (Хорватія). Фільм «Генделик» Т. Дударя змагався в основній конкурсній програмі *Near Nazareth Festival* (Ізраїль). А короткометражка «Mia Donna» П. Острікова взяла участь у Бруклінському міжнародному кінофестивалі (США).

Під час візиту української делегації до Бразилії, яку очолив перший заступник голови Держкіно України С. Неретін, було підписано Меморандум про співпрацю між Бразильським національним агентством з питань кіно (*ANCINE*) та Державним агентством України з питань кіно. Документом передбачається подальша реалізація підписання Угоди про спільне кіновиробництво. Також під час перебування української делегації з 12 по 16 червня у столичному кінотеатрі «Cine Brasília» було проведено Дні українського кіно. Організатором форуму виступив Благодійний фонд «Двері» за підтримки Держкіно України, Посольства України в Бразилії та Секретаріату з питань культури і креативної економіки Уряду Федерального округу Бразилії. До кінопрограми увійшли стрічки: «Шляхетні волоцюги» О. Березаня, «Брама» В. Тихого, «Рівень чорного» В. Васяновича, «Сторожова Застава» Ю. Ковальова, «Позивний “Бандерас”» З. Буадзе та класика українського кіно – «Пропала грамота» Б. Івченка. Крім того, представники української делегації разом із Послом України в Бразилії Р. Троненком взяли участь у міжнародному семінарі «Жінки в кіно», організованому в Ріо-де-Жанейро *ANCINE* та Агенцією ООН з питань гендерної рівності та розширення прав і можливостей жінок.

Згодом, 25–30 червня, Дні українського кіно пройшли також у бразильському місті Куритіба, штат Парана. Там проживає найбільша в Південній Америці українська громада.

У столиці Австрії з 21 по 23 червня тривав фестиваль «Українські кінодні у Відні», організований Товариством української молоді Австрії (*TUMA*). У програмі було представлено новинки українського кіно: фентезі «Сторожова застава» Ю. Ковальова, історичну драму «Моя бабуся Фанні Каплан» О. Дем'яненко, документальний фільм «Жива ватра» О. Костюка, комедію «Шляхетні волоцюги» О. Березаня, військову драму «Позивний “Бандерас”» З. Буадзе та «Донбас» С. Лозниці. Крім того, глядачі могли переглянути короткометражні фільми молодих українських режисерів у рамках проєкту «Кіно на колесах», а також короткометражки про Україну від проєкту *Ukrainier*. Під час форуму також відбулася зустріч із режисерами З. Буадзе та Н. Парфан.

28 червня до Дня Конституції України у Джилонгу (Австралія) проведено IV Фестиваль українського кіно. Глядацькій увазі було запропоновано такі стрічки: «Герой мого часу» Т. Ноябрьової, «Донбас» С. Лозниці, «Жінка на війні» Б. Ерлінгссона, альманах короткометражок «Українська нова хвиля: Молоді двадцятилітні». Подія відбулася завдяки підтримці Українського інституту при Міністерстві закордонних справ України та Національного центру ім. О. Довженка.

На понад 100 майданчиках 8-ми країн – у Канаді, США, Німеччині, Португалії, ОАЕ, Естонії, Молдові та Україні у ніч на 30-те червня відбувся фестиваль «Відкрита ніч. Дубль 22». До фестивальної програми увійшли сучасні ігрові, документальні та анімаційні стрічки. Мета заходу – підтримка національного кіно, а також фільмів та відеоробіт спільного та іноземного виробництва, які зберігають традиції українського кінематографа. Фестиваль відбувся за підтримки Державного агентства України з питань кіно та Українського культурного фонду.

6 червня в Торонто (Канада) демонструвався український історичний фільм «Крути 1918» О. Шапарева. Організатором показу виступила фундація *VCU Foundation*.

28 червня у Варшаві в Українському домі відбувся перегляд документального фільму «Невидимий батальйон» С. Ліщинської, А. Горлової та І. Цілик. Стрічка розповідає про війну Росії проти України й українських жінок на цій війні. Захід організував варшавський Євромайдан за підтримки і сприяння українського фонду «Наш Вибір» та Посольства України в Польщі.

Візуальні мистецтва в Україні

Роботи художників зі США, Канади, Мексики, Перу, Ісландії, Люксембургу, Німеччини, Португалії, Іспанії, Італії, Латвії, Молдови, Словаччини, Угорщини, Грузії, Польщі, Румунії, Чехії, Білорусі, Туреччини, Індії, Бангладеш, Непалу, Єгипту, Таїланду та України було представлено на *II Міжнародному фестивалі акварельної мініатюри MiniWatercolor Kyiv*, який 7–24 червня проходив у столичному Центрі української культури та мистецтва. До складу міжнародного журі конкурсу увійшли: художники Анна Массінісса (Італія), Георг Політіс (Греція), Франк Голоб (Словенія) та мистецтвознавці С. Долеско і А. Андрес (Україна).

11 червня художники Карлос Гарсія Лаос (Іспанія), Едвін Аранго (Колумбія) та О. Дьома-Пісна (Україна) провели в Національному музеї Т. Шевченка презентацію «Триб'ют Тарасу Шевченку». Митці представили свої портрети Кобзаря та подарували їх музею.

21–30 червня в Музеї історії Києва, за підтримки Посольства Республіки Ліван в Україні, проходив спільний артпроект ліванського скульптора Набіля Вехбе та української художниці Т. Король – «Тріумф чорного кольору».

Інститут візуальних мистецтв (Польща) та Інститут проблем сучасного мистецтва Національної академії мистецтв України організували у Києві спільний артпроект «Ангел історії». Темою виставки стала актуальна для українців проблема колективної пам'яті в посттоталітарному суспільстві, розрізненість історії великої та історії приватної. Учасниками проекту стали шестеро польських митців, які працюють з живописом, інсталяціями, відео: Радослав Чарковський, Магдалена Гриска, Ярек Єшке, Річард Возняк, Пауліна Коморовська-Біргер, Алісія Левицька-Щегула. Кураторами виступили Артур Пастушек (Польща) і А. Гончаренко (Україна).

Національний музей «Київська картинна галерея» разом із галереєю «Serge Sorokko Gallery» (США) представили масштабний виставковий проект Ханта Слонема, одного з найяскравіших представників американського неоекспресіонізму, – «Екзотичний світ Ханта Слонема». Виставка проходила з 31 травня по 14 червня.

Натомість у Музеї історії Києва 14 червня розгорнуто фотовиставку «Life is like a rodeo» американського художника Майкла Блейзера. Експозиція діяти-ме до 10 липня.

29 червня Платформа культурних ініціатив «Ізоляція» представила проект словацького художника Йозефа Пілата «Створимо рай разом». З авторськими роботами можна ознайомитися до 1 вересня.

З 14 травня по 14 червня в центрі сучасного мистецтва «ЄрміловЦентр» у Харкові тривав українсько-італійський виставковий проект «Шлях Енея: Художники сьогодення сам-на-сам із минулим», створений з ініціативи Центру європейської культури «Dante» та ГО «Еммаус». Виставка стала українською контекстуалізацією італійського проекту 2017 р. від культурної асоціації *Casa Testori*. У експозиції представлено роботи авторів трьох поколінь: Мікеланджело Антоніоні, Еміліо Ісгро, Джованні Франджі (Італія), Адріана Пачі (Албанія – Італія), В. Краснощока, П. Макова, Є. Нікіфорова (Україна) та ін. Куратори – Лука Фйоре (Італія) і Б. Філоненко (Україна).

У львівському Музеї скла експонувалася виставка «Прозорість: Балтійська сповідь», на якій було представлено твори Іво Лілля (Естонія) та подружжя Ремігіюса Крюкаса й Індре Стульгайте (Литва). А 10 червня в Музеї сучасного мистецтва Корсаків стартувала виставка «Діалог світла з кольором». У експозиції роботи естонського майстра художнього скла Іво Лілля та українського живописця О. Дубовика.

Двадцять шість художників із Китаю, Грузії, Таджикистану, Киргизстану, Польщі та України взяли участь у III Міжнародному мистецькому пленері-конкурсі «Кращий художник/The best artist 2019», який 4–15 червня проходив на Вінниччині. За цей час митці створили 117 полотен з пейзажами Вінниці, Тульчина, Бара і Буші. У межах пленеру також було проведено майстер-класи, творчі зустрічі, та персональні виставки учасників. До того ж 15 художників із шести країн разом з учнями Вінницької художньої школи створили спільне по-

лотно «Енергія добра», чим встановили національний рекорд України зі спільного написання картини заради благодійності. Відзнаки міжнародної частини конкурсу «The best artist» отримали Лі Ксінмін (I номінація, Китай) і Йоанна Тщінська (II номінація, Польща).

Своєю чергою з 20 по 23 червня у Луцьку проходив II Міжнародний конкурс-пленер «Луцький замок», до якого долучилися художники з Польщі та Білорусі.

За кордоном

Фотохудожниця з Луцька Л. Кожевникова здобула перемогу в європейському фотоконкурсі *#MakingEurope2019*, приуроченому до 70-річчя Ради Європи. Його темою стала розповідь про людей, місця, культуру та історію Європи у фотокартках. Світлина українки з авторським підписом «Разом ми можемо зробити більше» стала найкращою в категорії «Люди».

13 червня в Будапешті стартувала фотовиставка «Alive/Живі», яка розповідає про життя ветеранів російсько-української війни. Подію організувало Посольство України в Угорщині разом із Посольством Королівства Нідерландів в Угорщині у рамках місяця «Україна у фокусі 2019», що проходить у взаємодії з посольствами Канади, Німеччина та США в Угорщині.

28 червня в Українському національному музеї Чикаго (США) відбулося відкриття виставки знаного живописця, н. х. України І. Марчука за участі самого автора. Також на заході були присутні представники української діаспори, Генеральний консул України в Чикаго Л. Дераско. З творами митця в оригінальній техніці «пльонтанізм» можна ознайомитися до 18 липня.

24 червня у штаб-квартирі ООН у Нью-Йорку відкрито фотовиставку Є. Нікіфорова «Вирізьблено смальтою: українське монументальне мистецтво 1960–1980 років». На роботах зображено пам'ятки монументального мистецтва з різних куточків України.

Також у Нью-Йорку (США) з 14 по 16 червня діяла мультимедійна виставка «Троуа», присвячена київському житловому масиву Троєщина. Її автори – американський фотограф Стюарт Вайнкофф та канадський режисер Гордон фон Штайнер. У експозиції представлено фотографії та мініфільм «Троуа – Sleeping District», відзняті в столиці України. Київський район надихнув митців, оскільки є яскравим втіленням так званого «внутрішнього міста», чим нагадує американський Бруклін і сотні подібних місцин по всьому світу.

27 червня у віденському Музеї сучасного мистецтва Фонду Людвіга (MUMOK, Австрія) відкрито виставку українського художника Н. Кадана «Project of Ruin/Проект руїни». Це авторське дослідження сучасних суспільно-політичних подій в Україні – війни на сході, декомунізації. Ці процеси беруть свої витoki у Радянському Союзі, тому художник звертається до форм та монументів тих часів.

Музеї. Охорона культурної спадщини В Україні

10 червня в Чернівецькому національному університеті ім. Ю. Федьковича Надзвичайний та Повноважний Посол Австралії в Україні Меліса О'Рурк відкрила виставку «Еволюція: маски Торресової протоки», підготовану австралійським культурним центром *Gab Titui*. У експозиції 26 фотопанно, які знайомлять глядачів із культурним надбанням корінних народів Австралії.

А 12 червня у Хмельницькому обласному художньому музеї за участі Надзвичайного і Повноважного Посла Австралії в Україні Меліси О'Рурк відбулося урочисте відкриття виставки «Старі майстри: видатні австралійські художники, що малювали на корі». Давню традицію малювання, яку впродовж тисячоліть практикували аборигенні художники Арнемленда (північний регіон Австралії), представлено репродукціями творів відомих корінних австралійських художників ХХ ст. Переглянути виставку можна до кінця липня.

З 2 по 6 червня у Меджибожі, Львові (Україна) та Холмі (Польща) проходила XI Міжнародна наукова конференція «Проблеми дослідження, збереження та реставрації історичних фортифікацій».

За кордоном

8 червня у Андському музеї, за участі Тимчасово повіреного у справах України в Чилі В. Цимбалюка, відкрито виставку знаної чилійської акварелістки українського походження Дінори Дудчицької – «Дінора у новому світлі». У експозиції понад 30 робіт художниці, її особисті щоденники, фотографії та документи.

22 червня у муніципалітеті ліванського міста Шуейр відбулося відкриття музейної експозиції, присвяченої українському історику, письменнику, перекладачу, одному з найвидатніших орієнталістів світу – А. Кримському. Свого часу дослідник почав знайомство з Арабським Сходом саме з Лівану. Перебування вченого на ліванській землі надихнуло його на написання бейрутського циклу віршів «Пальмове гілля» та книги «Бейрутські оповідання». Організатори виставки – Посольство України в Лівані, муніципалітет Дгур-а-Шуейр та Айн ал-Синдяне, Національна бібліотека України ім. В. Вернадського, Державний архів-музей літератури та мистецтва України.

За підтримки Українського культурного фонду з 10 по 16 червня на теренах Любачівського повіту Республіки Польща тривала пошукова експедиція «Стежками предків: Любачівщина». У рамках проекту дослідники з ГО «Вирій» провели моніторинг та фотофіксацію культурної спадщини українців, які до середини ХХ століття проживали на цих землях. Учасники експедиції відвідали понад 100 існуючих та покинутих сіл. За матеріалами пошукової експедиції буде видано путівник Любачівщиною та створено його електронну версію.

Література

В Україні

Посол Швейцарії в Україні Гійом Шойрер вручив українському письменнику С. Жадану нагороду Вільгельма Телля, якою відзначають внесок у розбудову України, а також у зміцнення відносин між Україною і Швейцарією. Нагородження відбулося 5 червня в Києві під час Швейцарського вечора.

З 7 по 9 червня на Полтавщині тривав II Міжнародний поетичний фестиваль *Meridian Poltava*, іноземними гостями якого стали: поети Лассе Сьодерберг, Петер Ліндгрєн, Гуннар Гардінг, Ангела Гарсія, Анн Лінгдебрандт, Ларш Пальм, письменниця Марі Тонкін (Швеція), письменник і журналіст Ігор Помєранцев (Велика Британія – Україна), політолог Пітер Залмаєв (США – Україна). Завдання форуму – мистецьке осмислення Полтавської битви 1709 року. Культурологічна програма цього року включала дискусії, творчі вечори, презентації книг, екскурсії та охопила Полтаву, Решетилівку і поле Полтавської битви. Яскравими подіями також стали україно-шведські поетичні читання. Фестиваль відбувся за підтримки Посольства Швеції в Україні та програми ЄС *Culture Bridges*.

13–16 червня у Вінниці проходив II Міжнародний літературний фестиваль «Острів Європа», покликаний артикулювати здобутки «камерних» літератур Європи та творчість мігрантів. Наскрізними темами цього року стали 100-річчя проголошення Акта Злуки УНР і ЗУНР та 30-річчя падіння Берлінського муру. Міжнародну програму представили: переможець центральноєвропейської премії «Ангелус» Мацей Плаза (Польща); лауреатка премії Адальберта Шаміссо Драгіца Райчич (Хорватія – Швейцарія); володарка Літературної премії Європейського Союзу Лідія Дітковська (Македонія), поети – Янош Афра (Угорщина), Міруна Влада (Румунія), Юлія Цімафєєва (Білорусь), письменниці – Александра Зелінська (Польща) та Луціє Фаулерова (Чехія). Фестиваль реалізовано за підтримки Українського культурного фонду у партнерстві з Генеральним консульством Республіки Польща у Вінниці, Посольством Угорщини в Україні, Чеським центром у Києві, Румунським інститутом культури в Бухаресті, представництвом німецького Фонду ім. Гайнріха Бьоля в Україні.

Представники Великої Британії та Польщі долучилися до II Міжнародного книжкового фестивалю «Book Space – 2019», який 21–23 червня відбувся у Дніпрі. Зокрема британський журналіст і письменник Девід Патрикаракос презентував свою книгу «Війна в 140 символах: як соціальні медіа змінюють воєнні конфлікти у двадцять першому столітті», чималу частину якої присвячено російсько-українській війні на Донбасі. А Марцін Скрапка – польський фахівець з ІТ та гейміфікації, засновник компанії *Good Books Consulting*, – прочитав лекцію про те, як нові технології допомагають видавцям, бібліотекарям і авторам покращувати свої результати, а також провів воркшоп із перетворення книги на мобільну гру.

Понад 400 дизайнерів з України, США, Німеччини, Ізраїлю, Польщі, Угорщини, Литви та Росії взяли участь у *Міжнародному конкурсі книжкового дизайну Ukrainian Young Book Design Award*, організованому видавництвом «Основи» і дизайн-студією *Hooga.design*. Конкурсанти змагалися у чотирьох номінаціях: «Серія ілюстрацій», «Обкладинка», «Візуальна концепція», «Макет і верстка». Найкращі роботи обирали українські та закордонні експерти з дизайну, зокрема, Нора Гуммерт-Гаузер, Філіп Мойзер (Німеччина), Наленч-Явецька і Томаш Кендзерський (Польща). 14–16 червня у столичній галереї «Bursa» відбулася виставка найкращих робіт конкурсу.

За кордоном

2 червня у Вроцлаві Т. Малярчук презентувала польський переклад свого роману «Забуття» (вид-во «Warstwy»). Перекладач – Марчін Гачковський.

30 червня у Лісабоні (Португалія) пройшов творчий вечір українського поета О. Короташа.

Бібліотеки

В Україні

14 червня в Національній бібліотеці України імені Ярослава Мудрого сучасна грецька письменниця Какія Ксиді представила свою книгу «Подорож у тумані», український переклад якої побачив світ у літературній агенції «Друге дихання». А 18 червня презентація роману відбулася у Чернігівській центральній міській бібліотеці ім. М. Коцюбинського.

За кордоном

4 червня за підтримки Посольства України в Австрії в головній бібліотеці Відня відбувся показ документальної стрічки «Чарівниця з країни Оз», присвяченої німецькомовній українській письменниці М. Гапоненко. Мисткиня є лауреаткою премій імені Фрау Ави та Адельберта фон Шаміссо.

Релігія

В Україні

18 червня Предстоятель Православної церкви України митрополит Епіфаній зустрівся у Києві з ієрархом Константинопольського патріархату митрополитом Анейським Макарієм. Учасники зустрічі обговорили релігійну ситуацію в Україні та процес визнання Православної церкви України іншими помісними Церквами.

19 червня Глава Української греко-католицької церкви Блаженніший Святослав провів у Києві дві зустрічі: з Надзвичайним і Повноважним Послом Словаччини в Україні Марекком Шафіним обговорили міжрелігійні контакти в нашій країні, а з Надзвичайним та Повноважним Послом Республіки Хорватія в

Україні Аніцою Джамич поспілкувалися про досвід цієї країни у сфері військового капеланського служіння.

За кордоном

Представники ПЦУ вперше взяли участь у III Міжнародному екологічному саміті Халкі, який 1–3 червня було організовано Константинопольським патріархатом у Стамбулі. Ректор Волинської православної богословської академії протоієрей В. Вакін і викладач Київської православної богословської академії протоієрей А. Дудченко розповіли про екологічні ініціативи ПЦУ. Зокрема про громадський рух з відновлення річки Почайни та історичного місця хрещення Київської Русі.

Нацменшини

В Україні

12 червня в Національному музеї літератури України за участі представників Посольства Федеративної Республіки Німеччина та Міністерства культури України відбулося відкриття інформаційної виставки «У двох світах – 25 німецьких історій. Німецькі меншини представляють себе». Експозицію розроблено та реалізовано Робочою групою німецьких меншин (AGDM) при Федеральній спілці європейських національних меншин (FUEM) та за підтримки Федерального міністерства внутрішніх справ Німеччини. Організатори заходу – Рада німців України та Центр німецької культури «Відерштраль».

За кордоном

20–21 червня у Берліні (Німеччина) на чолі з Уповноваженим Федерального уряду з питань переселенців і національних меншин, д-ром Берндом-Бернгардом Фабріціусом і першим заступником міністра культури України С. Фоменко відбулося 10-те засідання Міжурядової українсько-німецької комісії зі співробітництва у справах осіб німецького походження, які проживають в Україні. За результатами зустрічі підписано Комюніке 10-го засідання Комісії, в якому деталізовано рекомендації щодо поглиблення двостороннього співробітництва, спрямованого на розвиток міжкультурного діалогу та реалізацію проєктів зі збереження та подальшого розвитку етнокультурної ідентичності осіб німецького походження в Україні.

Благодійність

В Україні

25 червня в Національному заповіднику «Софія Київська» пройшов Другий благодійний вечір «Анна Київська. Нове тисячоліття» на підтримку Центру Анни Київської в Санлісі (Франція). Захід об'єднав понад 200 гостей з різних країн світу, серед яких громадські й культурні діячі, представники політики, бі-

знесу та духовенства. Загалом на розвиток та реалізацію культурних і просвітницьких проєктів інституції було зібрано 7,8 млн грн.

Конференції, семінари, лекції, воркшопи В Україні

Представники Польщі та Білорусі взяли участь у міжнародній науковій конференції «Древлянські гради: ранні міста Східної Європи», яка пройшла 15–16 червня в Коростені Житомирської обл. у рамках I Міжнародного історико-культурного фестивалю «Добриня Фест».

Фахівці з Білорусі та Молдови стали учасниками Всеукраїнської науково-практичної конференції «Традиційна культура в умовах глобалізації: синергія традиції та інновації», яку 21–22 червня було проведено в Харківському обласному організаційно-методичному центрі культури і мистецтва.

Просвітництво В Україні

11 червня на столичній станції метро «Золоті ворота» відкрито фотовиставку «Рівні до рівних. Вільні до вільних», присвячену 450-річчю Люблінської унії. Мистецький проєкт підготовлено Польським інститутом у Києві.

Цирк В Україні

Юні артисти зі Швейцарії, Німеччини, Білорусі, Казахстану, Єгипту, Ефіопії та Китаю взяли участь у IV Київському міжнародному молодіжному фестивалі циркового мистецтва «Золотий Каштан», який з 30 травня по 1 червня проходив у Національному цирку України. До складу цьогорічного журі увійшли представники 11 країн: США, КНР, Японії, Італії, Іспанії, Білорусі, Франції, Угорщини, Латвії, Німеччини та України. Гран-прі конкурсу виборола Акробатична трупа «Фу Юн» з Китаю.

Матеріал підготувала

Г. М. Іванченко
завідувачка сектору ДЗК
відділу НАУІ Інформцентру
з питань культури та мистецтва

Комп'ютерне опрацювання та редагування **І. Г. Піленко**

Формат 60x84/16. Умовн. друк. арк. 1,39. Б/т. Зам. 75. Безплатно

НБУ імені Ярослава Мудрого, Київ-1, Грушевського, 1. Тел. 278–85–12